

مقایسه اولویت نیازهای جسمانی، مهارتی، شناختی و عاطفی دانش آموزان مدارس کشور در درس تربیت بدنی و ورزش ۱

دکتر رحیم رضانی نژاد*

دکتر حمید محبی**

دکتر مهرعلی همتی نژاد***

سید محمد نیازی****

شهرام شفیعی*****

چکیده

هدف تحقیق حاضر، مقایسه اولویت نیازهای آموزشی دانش آموزان در درس تربیت بدنی و ورزش دوره‌های تحصیلی ابتدایی، راهنمایی و متوسطه است. ۳۸۵ متخصص و ۲۶۱۰ معلم تربیت بدنی، ۲۹۸۳ دانش آموز و ۲۵۳۳ نفر از والدین دانش آموزان ساکن شهرهای مرکزی ۲۵ استان کشور در این تحقیق شرکت داده شده‌اند. از پرسشنامه محقق ساخته‌ای با ضریب ثبات درونی ($r=0.71$) برای اولویت بندی ۱۲ نیاز جسمانی، ۱۳ نیاز مهارتی، ۱۵ نیاز شناختی و ۱۵ نیاز عاطفی بهره‌گیری شده است. متخصصان و معلمان به روش انتخابی و والدین و دانش آموزان به روش کاملاً تصادفی جزء نمونه آماری قرار گرفتند. پرسشنامه‌های تحقیق از طریق همکاران دفاتر تحقیق و پژوهش و سرگروه‌های آموزشی تربیت بدنی آموزش و پرورش استانهای گوناگون توزیع و جمع‌آوری شده‌اند و پژوهش درباره والدین و دانش آموزان به روش مصاحبه انجام

دریافت مقاله: ۸۶/۸/۲۷

تصویب نهایی: ۸۷/۸/۲۷

۱. این طرح با حمایت مالی پژوهشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اجرا شده است.

* عضو هیأت علمی دانشگاه گیلان rramzani@guilan.ac.ir

** عضو هیأت علمی دانشگاه گیلان mohebbi_h@yahoo.com

*** عضو هیأت علمی دانشگاه گیلان ma_hemati@yahoo.com

**** عضو هیأت علمی دانشگاه جیرفت seyedmohamadniazi@yahoo.com

***** دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی دانشگاه گیلان shafiee_shahram@yahoo.com

شده است. اطلاعات تحقیق با بهره‌گیری از آزمون رتبه‌ای کروسکال والیس در سطح $(P \leq 0/05)$ تجزیه و تحلیل شده است. نتایج تحقیق نشان داده است که از دیدگاه آزمودنیهای تحقیق، میان میانگین رتبه نیازهای آموزشی هر دوره تحصیلی تفاوتی معنادار وجود دارد $(P \leq 0/05)$. به طور کلی در میان نیازهای جسمانی، نیاز به وضعیت بدنی هنجار، انواع حرکات، تمرینات و بازیهای ساده برای هر سه دوره تحصیلی در اولویت بالاتر و نیاز به تمرینات آمادگی جسمانی (بجز دوره متوسطه) در اولویت پایین‌تر قرار داشت. بیشترین تعداد تفاوت معنادار، میان نیازهای مهارتی مشاهده شده است؛ زیرا هر گروه از آزمودنیهای تحقیق، اولویتهای متغیر و متنوع برای این مهارتها در دوره‌های تحصیلی متفاوت در نظر گرفته بودند؛ البته آموزش مهارتهای پایه‌ای در اولویت بالاتر قرار گرفته بود. در مورد اولویت نیازهای شناختی و عاطفی - اجتماعی، توافق نظر بیشتر وجود داشت، به طوری که اولویت اکثر این نیازها برای دانش‌آموزان هر سه دوره تقریباً مشابه و یکسان بود. به طور کلی آشنایی با مبانی علوم زیستی تربیت بدنی، حفظ لذت، سرگرمی و وضعیت ظاهری مناسب در میان نیازهای شناختی و عاطفی در اولویت بالاتر قرار داشتند.

کلید واژه‌ها: نیاز جسمانی؛ مهارتی؛ شناختی؛ عاطفی و درس تربیت بدنی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

مقدمه

در نظام برنامه‌ریزی درسی کشور که به صورت متمرکز انجام می‌گیرد، نیازسنجی از جایگاهی روشن و مشخص برخوردار نیست؛ به همین دلیل از نیازسنجی می‌توان به عنوان حلقه گمشده نظام برنامه‌ریزی درسی ایران نام برد. نیازسنجی یکی از گامهای مهم و پیش نیاز برای تنظیم برنامه‌های آموزشی و تدوین محتوای فعالیتهای درسی است. امروزه بسیاری از متخصصان و صاحب‌نظران بیان می‌کنند که در تصمیمات برنامه‌ای و در مراحل گوناگون و به فراخور توانایی افراد باید گروههای متفاوت مشارکت داشته باشند (کوآترمن^۱، ۱۹۹۶). بنابراین شناسایی نیازهای دانش‌آموزان از دیدگاههای مختلف ضروری است (اورلیچ^۲، ۲۰۰۲).

توصیف وضعیت تربیت بدنی از سال ۱۳۵۳ تاکنون در استانها و مناطق گوناگون کشور نشان می‌دهد که در همه تحقیقات، مشکلات و کمبودهای بسیار زیاد برای اجرای درس تربیت بدنی بیان شده است. در برخی از این تحقیقات نیز جنبه‌هایی از برنامه درس تربیت بدنی مورد توجه قرار گرفته است (رمضانی‌نژاد، ۱۳۸۶). ضمناً تدوین راهنمای برنامه درسی برای تربیت بدنی دوره ابتدایی (پایه اول و دوم) از سال ۱۳۷۸ آغاز و بر اساس نظرسنجی از سرگروههای آموزشی استانها اعتبارسنجی شده است. در این نظرسنجی و بررسی چندین اجرای آزمایشی آن در سالهای ۱۳۷۹ تا ۱۳۸۲ دیدگاه مدیران، کارشناسان، دانش‌آموزان و والدین در مورد تناسب اهداف درس با نیازهای دانش‌آموزان، محتوا و مهارتهای آموزشی، میزان هماهنگی با فضا و تجهیزات ورزشی مدارس مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. نتایج نشان داده است که امکانات لازم برای اجرای این برنامه درسی در مدارس کشور وجود ندارد (اسماعیلی، ۱۳۸۳).

بررسی مقالات، کتابها و رساله‌های دانشجویان دوره تحصیلات تکمیلی کشور در ۳۰ سال گذشته نشان می‌دهد که موضوعات گوناگون مانند امکانات آموزشی و ورزشی مدارس، ارزشیابی درس تربیت بدنی، مشکلات برنامه درسی، دیدگاههای آموزشی معلمان و مدیران، وضعیت آمادگی جسمانی بدون جهت‌گیری و سازماندهی کلان آموزشی مورد بررسی قرار گرفته‌اند (رمضانی‌نژاد، ۱۳۸۶). اسماعیلی با بررسی پایان‌نامه‌ها و رساله‌های دانشجویی در داخل

1. Quaterman
2. Orlich

کشور نشان داده است که ویژگیهای متفاوت درس تربیت بدنی و یا وضعیت برنامه آموزشی و درسی در داخل کشور به طور محدود بررسی شده است.

بررسی محتوای درس تربیت بدنی در کشورهای گوناگون نشان می‌دهد که بسیاری از نیازهای آموزشی دانش‌آموزان مورد توجه قرار گرفته است. در ایالات متحده آمریکا، ایالتها بر اساس استانداردهای انجمن ملی ورزش و تربیت بدنی آمریکا می‌توانند هدف و محتوای درسی تربیت بدنی را تنظیم و اجرا نمایند (استوارت، ۱۹۸۷). در برنامه درسی ملی برزیل رشد بدنی، بازیها، ورزشها، رقص و ژیمناستیک محتوای برنامه تربیت بدنی را تشکیل می‌دهد. در نظام آموزشی چین به دو و میدانی، ژیمناستیک و بازیهای مقدماتی در دوره ابتدایی از اهمیت بسیار برخوردار است و کلاسهای تربیت بدنی تبه صورت تئوری و نظری اداره می‌شوند.

در آلمان برنامه‌ریزی برای آموزش یا تربیت ورزشی^۱ از دهه ۱۹۹۰ میلادی به سمت آموزش یا تربیت حرکتی^۲ تغییر یافته است. معلم متخصص برای دوره ابتدایی وجود دارد و در دوره ابتدایی بر آموزش شنا، بازیهای پرورشی، ژیمناستیک، حرکات موزون و حرکات بنیادی تأکید شده است. در آفریقای جنوبی درس تربیت بدنی، زیرمجموعه‌ای از درس سازگاری با زندگی^۳ است. اهداف تربیت بدنی مدارس این کشور مشابه اهداف اختصاصی تربیت بدنی است. از ده هدف کلی نظام آموزشی، یک هدف مربوط به رشد جسمانی (سلامتی و آمادگی) و تأمین فرصتهای گذاران اوقات فراغت است.

در انگلستان، درس تربیت بدنی در دوره پیش دبستانی، آموزش الگوهای حرکتی بنیادی، بازیهای ساده گروهی، ژیمناستیک، حرکات موزون؛ در دوره ابتدایی علاوه بر ادامه برنامه دوره پیش دبستانی، آموزش شنا، دو و میدانی، فعالیت در هوای آزاد، رقصهای سنتی و کنترل حرکات است. در دوره راهنمایی (۱۴-۱۱ سالگی) بازیهای ورزشی و رقابتی در ورزشهای تیمی و انفرادی، ژیمناستیک، آموزش استراتژیها و تاکتیکهای ورزشی، دو و میدانی، شنا و فعالیت‌های شدید جسمانی وجود دارد. در برنامه دوره دبیرستان نیز علاوه بر ادامه برنامه دوره

-
1. sport education
 2. movement education
 3. life orientation

سوم، محتوای فرهنگی و تاریخی ورزش، گسترش تواناییهای فردی، مسافرتها و ورزشی، گسترش مهارتهای ورزشی، و غیره مورد توجه قرار گرفته است (احسانی، ۱۳۸۳).

در ژاپن این درس بر محور آموزش سلامت قرار دارد. هنرهای رزمی، شنا و ژیمناستیک اساس فعالیتهای بدنی مدارس است. بر اساس اطلاعات سال ۲۰۰۲ میلادی، دو برنامه ویژه دوره ابتدایی است که در آن حرکات موزون، ژیمناستیک و پیش ورزشها (احتمالاً آموزش مهارتهای اساسی و بنیادی با کاربرد برای همه رشتههای ورزشی) برنامه ریزی شده است. در برنامه سوم به رشتههای ورزشی گوناگون و در برنامه چهارم به توسعه اختصاصی ورزشی توجه شده است.

در بلغارستان درس تربیت بدنی و ورزش با پرورش ذوق زیباشناسی (هنرهای زیبا)، حرکات موزون و موسیقی آمیخته و از دروس مهم و اجباری است. در کویت تربیت بدنی و ورزش در کنار آموزش موسیقی و فعالیت آزاد قرار دارد. در پاکستان نیز این درس با آموزش بهداشت فردی ترکیب شده است. بازی، موسیقی، هنر، ورزش و کارهای دستی در برنامه درسی تربیت بدنی مدارس کشور سوئد مورد توجه بسیار قرار دارد؛ همین موضوع در کشور فرانسه نیز مشهود است، اخیراً در کشور ترکیه، پروژه ۲۰۰۰ به منظور گسترش امکانات ورزشی اجرا شده است و از نظر برنامه درسی، توجه به حرکات در اولویت بالایی قرار دارد. در کشور فنلاند، تربیت بدنی و آموزش بهداشت جزء واحدهای اجباری است و حداقل سه ساعت در هفته اجرا می شود.

از نظر باترفیلد و همکاران^۱ (۱۹۹۱)، نقش معلمان تربیت بدنی در برآوردن برخی از نیازهای اجتماعی حتی بیشتر از والدین است. تروودئا و همکاران^۲ (۱۹۹۸)، پاسخگویی به نیازهای دانش آموزان را در دوره های تحصیلی پایین مهمتر از مقاطع تحصیلی بالاتر می دانند، چون آنها نگرش مثبت و تجربه لازم را برای مشارکت ورزشی در سالهای آتی به دست می آورند. آنها در یک تحقیق طولی از سال ۱۹۷۷-۱۹۷۰ میلادی روی ۵۴۶ دانش آموز ابتدایی نشان دادند کسانی که پنج ساعت فعالیت بدنی غنی (در هفته) در مدرسه و خارج از مدرسه در طول این سه سال داشتند، در سالهای بعد نیز به فعالیتهای حرکتی خود ادامه می دادند و در ایام

1. Butterfield et al

2. Threouda et al

تعطیلات آخر هفته نیز فعال‌تر از گروه کنترل (۴۰ دقیقه فعالیت بدنی در هفته) بودند. محققان دیگر مانند فیت^۱ (۱۹۶۴)، کوربین و همکاران^۲ (۱۹۸۰)، گالاهو و اوزمون^۳ (۲۰۰۲) نیز محتوای درس تربیت بدنی را پیش‌بینی و ارائه کرده‌اند (اسماعیلی، ۱۳۸۳) که بر اساس آن مهارت‌ها و بازیهای ساده ورزشی، حرکات بنیادی، حرکات اکتشافی و ادراکی - حرکتی، انواع حرکات موزون، ژیمناستیک، فعالیتهای آبی و اردوها از محتوای اصلی برنامه‌های پیشنهادی است.

این بررسیها، توجه به نیازهای متنوع دانش‌آموزان را به خوبی نشان می‌دهند. یکی از ابعاد مهم نیازسنجی، بررسی دیدگاهها و نظرات سایر افرادی است که به طور مستقیم با برنامه‌های آموزشی ارتباط دارند. به همین دلیل این تحقیق مشابه الگوی سه بعدی کافمن است که در آن از نظرات سه گروه اصلی (فراگیر، معلم، صاحب نظران و والدین) استفاده می‌شود. البته باید میان نظرات گوناگون توافق نظر برقرار نمود. بر اساس نظر کافمن توجه به برخی نیازها یا نادیده گرفتن و به تعویق انداختن نیازهای دیگر، حساس‌ترین مرحله نیازسنجی است. در این مرحله اولویت‌بندی نیازها توسط محقق یا مسئول نیازسنجی و استفاده از نظرات دست‌اندرکاران مسائل آموزشی و پرورشی پیشنهاد شده است؛ مثلاً استوارت و گرین^۴ بیان می‌کنند که در مورد تصور یا انتظار عموم مردم از تربیت بدنی تحقیقات بسیار عمدتاً به پیمایش نگرش دانشجویان و دانش‌آموزان اختصاص دارد و به برنامه‌های تربیت بدنی و نیازهای شرکت‌کنندگان کمتر توجه شده است. آنها با تأکید بر بررسی نیازهای دانش‌آموزان، نقش مشارکت والدین را در تدوین اهداف و برنامه‌های تربیت بدنی نادیده نگرفته‌اند (استوارت، ۱۹۸۷). این بررسی نیز اهمیت توجه به نیازهای چندگانه دانش‌آموزان و پرهیز از پرورش تک بعدی یا توجه به یک هدف یا یک نیاز را آشکار می‌سازد.

روش‌شناسی

این پژوهش از نوع توصیفی است که به روش پیمایشی و به شکل میدانی انجام گرفته است.

1. Fait
2. Corbin et al
3. Gallahue & Ozmun
4. Stewart & Green

جامعه و نمونه آماری پژوهش

جامعه پژوهش، شامل متخصصان تربیت بدنی (دارندگان مدرک کارشناسی ارشد و دکتری تربیت بدنی)، معلمان تربیت بدنی (دیپلم تا کارشناسی)، دانش‌آموزان دختر و پسر سه دوره تحصیلی و والدین آنها در ۲۵ شهر مرکزی استانهای کشور (بخشی از جامعه شهری) بوده است. نمونه آماری پژوهش بر اساس پیشنهاد کمیته اجرایی طرح (نمایندگان وزارت آموزش و پرورش و پژوهشکده تربیت بدنی، مجری و ناظر طرح)، ۱۰۰۰ متخصص، ۲۰۰۰ معلم تربیت بدنی، ۲۱۶۰ دانش‌آموز و ۱۸۰۰ نفر از والدین آنها تعیین شده است. ضمناً به دلیل افت آزمودنیها یا عدم تکمیل کامل پرسشنامه، ۲۰ درصد به نمونه پژوهش اضافه شده است و بدین ترتیب برای ۲۳ شهر مرکزی استانها، به ترتیب گروههای مذکور ۸۰، ۹۰، ۹۵، ۸۰ نفر و برای دو شهر بزرگ تهران و مشهد دو برابر این تعداد نمونه آماری برآورده شده است. در نهایت ۲۶۱۰ معلم تربیت بدنی (۱۳۷۰ زن و ۱۲۴۰ مرد)، ۲۵۳۳ دانش‌آموز (۱۵۰۹ دختر و ۱۰۲۴ پسر)، ۲۹۸۳ تن از والدین دانش‌آموزان (۱۳۸۵ مادر و ۱۱۴۸ پدر) و همچنین ۳۸۵ نفر (۱۴۷ زن و ۲۳۸ مرد) از ۱۰۰۰ نفر نمونه آماری متخصصان تربیت بدنی در تحقیق مشارکت کردند. متخصصان و معلمان تربیت بدنی به صورت انتخابی و غیرتصادفی انتخاب شدند. از میان دانش‌آموزان برای هر پایه تحصیلی (پایه چهارم و پنجم دوره ابتدایی و پایه اول تا سوم دوره راهنمایی و متوسطه)، ۶ دختر و ۶ پسر در نظر گرفته شد. بنابراین در هر دوره به ترتیب ۳۶ و ۳۶ نفر از چهار مدرسه ابتدایی دخترانه و پسرانه، شش مدرسه راهنمایی دخترانه و پسرانه و شش دبیرستان دخترانه و پسرانه انتخاب گردید. روند تصادفی انتخاب آزمودنی در هر کلاس نیز انجام گرفت. نمونه والدین هر شهر ۸۰ نفر (۴۰ نفر مادر و ۴۰ نفر پدر) بودند که از والدین دانش‌آموزان همان مدرسه و کلاس (غیر از دانش‌آموزان شرکت‌کننده در پژوهش) بودند. نمونه‌های آماری برای شهرهای بزرگ، دو برابر شده‌اند.

ابزار پژوهش

با مطالعه منابع علمی گوناگون، پرسشنامه اولیه در زمینه اهمیت انواع نیازها، وضعیت تأمین این نیازها در درس تربیت بدنی با توجه به شرایط موجود مدارس و میزان استقبال دانش‌آموزان از آنها تهیه گردید و بر اساس سیستم نمره‌گذاری پنج ارزشی لیکرت، مورد بازبینی و اصلاح

۲۱ متخصص تربیت بدنی از دانشگاه‌های کشور (با مدرک تحصیلی دکتری و صاحب نظر در زمینه درس تربیت بدنی) و ۱۵ نفر از دبیران با سابقه تربیت بدنی شهر رشت قرار گرفت. در مرحله دوم، ۱۲ نیاز جسمانی، ۱۳ نیاز مهارتی، ۱۵ نیاز شناختی و ۱۵ نیاز عاطفی مشخص گردید و روی ۲۵ دانش‌آموز و ۲۵ نفر از والدین آنها به صورت آزمایشی اجرا و با روش مصاحبه تکمیل شد. در این مرحله، ضمن اصلاح عبارات پرسشنامه با توجه به سطح اطلاعات آزمودنی‌ها، مدت مصاحبه نیز ۲۰-۱۵ دقیقه برآورد شد. در مرحله سوم، پرسشنامه نهایی در اختیار ۱۰ پژوهشگر، ۲۰ معلم، ۱۵ دانش‌آموز و ۱۵ نفر از والدین قرار گرفت و با بهره‌گیری از ضریب آلفا کرونباخ، ثبات درونی هر یک از نیازها به ترتیب مذکور ۰/۹۷، ۰/۸۸، ۰/۸۵، ۰/۷۱، به دست آمد. ضمناً ضریب ثبات درونی بالاتر از ۰/۷۰ به عنوان پایایی قابل قبول و خوب در نظر گرفته شد. در این پرسشنامه، آزمودنیها، از میان نیازهای اعلام شده، فقط پنج نیاز را انتخاب و با درج عدد ۱ (بالاترین اولویت) تا عدد ۵ (پایین‌ترین اولویت) نیازها را به ترتیب اولویت‌بندی می‌کردند.

روش گردآوری و تجزیه و تحلیل اطلاعات

با هماهنگی دفتر تحقیقات و توسعه تربیت بدنی و تندرستی وزارت آموزش و پرورش و همکاری سرگروه‌های آموزشی تربیت بدنی و دفاتر تحقیقات و پژوهش سازمان و پرورش استانها، پرسشنامه‌های تحقیق با حضور همکاران اجرایی با سابقه و انجام مصاحبه در مدت ۱۵-۱۰ دقیقه توضیح و تکمیل شده‌اند. عده متخصصان تربیت بدنی با توجه به نیروهای علمی موجود هر استان انتخاب شدند که با نظر سرگروه‌های آموزشی تربیت بدنی و با توجه به عده نیروهای انسانی و وسعت استان تعدیل گردید. از میان معلمان نیز از معلمان با تجربه و صاحب نظر استفاده شد. پرسشنامه‌های دانش‌آموزان و والدین به صورت مصاحبه تکمیل شدند و والدین دانش‌آموزان نیز پس از انتخاب و دعوت به مدرسه در اجرای تحقیق مشارکت کردند. میانگین رتبه هر یک از نیازها با بهره‌گیری از آزمون رتبه‌ای کروسکال والیس در سطح معنادار ($P \leq 0/05$) میان چهار گروه آزمودنی مقایسه شده است.

یافته‌های پژوهش

قبل از اظهار نتایج تحقیق، ذکر این نکته ضروری است که توصیف اولویت نیازها به صورت ترکیبی انجام گرفته است و نیازهای دختران و پسران از هم تفکیک نشده‌اند. در ضمن به منظور سهولت در ارائه و تفهیم نتایج، ترتیب نیازهای آموزشی دانش‌آموزان به صورت اولویت عددی مشخص شده است؛ اما مقایسه آماری این نیازها بر اساس میانگین رتبه مورد نظر دیدگاههای متفاوت مقایسه شده است.

بررسی اولویت نیازهای جسمانی نشان می‌دهد که نیاز به حفظ وضعیت بدنی و انواع حرکات، تمرینات و بازیهای ساده از دیدگاه آزمودنیهای تحقیق و در میان سه دوره تحصیلی از اولویت بالایی برخوردار است. البته در برخی از نیازها، تفاوت اولویت نیازها بسیار آشکار است؛ مثلاً تمرینات مربوط به آمادگی جسمانی به ویژه از دیدگاه متخصصان، معلمان و والدین در دوره راهنمایی و متوسطه تغییر و ارتقاء یافته است (جدول ۱).

جدول شماره ۱. اولویت نیازهای جسمانی - حرکتی دانش‌آموزان در درس تربیت بدنی و ورزش از دیدگاه آزمودنی‌ها به تفکیک هر دوره تحصیلی

نیاز	متخصصان			معلمان			دانش‌آموزان			والدین	
	ابتدایی	راهنمایی	متوسطه	ابتدایی	راهنمایی	متوسطه	ابتدایی	راهنمایی	متوسطه	ابتدایی	راهنمایی
حفظ وضعیت بدنی	۱	۱	۲	۱	۱	۱	۲	۲	۲	۱	۱
حرکات کششی	۴	۱۰	۵	۳	۴	۴	۱۰	۲	۲	۳	۲
نمایش‌های سبک و ساده	۵	۵	۸	۲	۳	۳	۳	۳	۳	۲	۳
حرکات ابتکاری و شیرین‌کاری	۳	۶	۱۰	۴	۸	۸	۶	۶	۶	۴	۴
بازی‌های پرورشی	۷	۲	۹	۵	۶	۶	۸	۴	۶	۸	۶
بازی‌های بومی و محلی ساده	۸	۱۲	۱۲	۶	۲	۲	۷	۵	۵	۴	۱۲
بازی‌های امسادی و ایستگاهی	۹	۷	۶	۱۰	۹	۹	۵	۸	۸	۵	۸
بازی با الگوهای حرکتی بنیادی	۲	۹	۱۱	۷	۱۲	۱۲	۴	۷	۷	۷	۷
تمرینات تعادلی و هماهنگی	۶	۳	۷	۸	۱۱	۱۱	۱۲	۱۰	۱۱	۹	۹
تمرینات سرعتی و چابکی	۱۱	۱۱	۴	۱۱	۱۰	۱۰	۹	۹	۹	۱۱	۱۰
تمرینات قدرتی و استقامت عضلانی	۱۰	۴	۱	۹	۷	۷	۱۱	۱۱	۱۱	۱۰	۵
تمرینات استقامتی و هوازی	۱۲	۸	۳	۱۲	۵	۵	۱۰	۱۲	۱۲	۱۲	۱۱

میان میانگین رتبه اکثر این نیازها تفاوتی معنادار وجود دارد؛ البته تفاوت نظر در دوره متوسطه بیشتر از دو دوره دیگر بود ($P \leq 0/05$). به عبارت دیگر، توافق نظر در میانگین رتبه نیازهای جسمانی دانش‌آموزان دوره ابتدایی و راهنمایی میان آزمودنیهای تحقیق بیشتر از دوره متوسطه است.

بررسی اولویت نیازهای مهارتی دانش‌آموزان نشان می‌دهد که نیاز به آموزش مهارتهای پایه مانند شنا، ژیمناستیک و دو و میدانی از دیدگاه همه آزمودنیهای تحقیق و برای هر سه دوره تحصیلی در اولویت بالا قرار دارد. البته متخصصان دو مهارت نخست را برای دوره ابتدایی در اولویت آخر قرار داده‌اند (جدول ۲).

جدول شماره ۲. اولویت نیازهای مهارتی - ورزشی دانش‌آموزان در درس تربیت بدنی و ورزش از دیدگاه

آزمودنی‌ها به تفکیک هر دوره تحصیلی

نیاز	متخصصان			معلمان			دانش‌آموزان			والدین	
	ابتدایی	راهنمایی	متوسطه	ابتدایی	راهنمایی	متوسطه	ابتدایی	راهنمایی	متوسطه	ابتدایی	راهنمایی
آموزش شنا	۵	۳	۱۱	۲	۳	۶	۱	۲	۴	۱	۱
آموزش ژیمناستیک	۱	۱	۱۰	۱	۲	۳	۴	۳	۲	۲	۲
آموزش دو و میدانی	۶	۲	۱	۳	۱	۱	۶	۸	۶	۵	۴
آموزش والیبال	۳	۵	۵	۵	۴	۴	۷	۵	۳	۷	۶
آموزش فوتبال	۷	۶	۹	۱۰	۵	۷	۲	۱۰	۱	۳	۱۳
آموزش بسکتبال	۱۲	۷	۲	۹	۷	۹	۸	۵	۵	۴	۳
آموزش هندبال	۹	۸	۳	۱۳	۱۰	۱۰	۵	۶	۷	۱۳	۱۲
آموزش تنیس روی میز	۸	۱۲	۶	۶	۱۲	۱۲	۱۰	۱۳	۱۲	۸	۸
آموزش بدنپتون	۱۳	۱۱	۴	۷	۱۱	۱۱	۹	۱۰	۱۰	۱۱	۱۱
آموزش ورزش‌های رزمی	۱۱	۱۳	۷	۱۲	۸	۲	۱۱	۹	۸	۶	۹
آموزش کشتی	۴	۹	۱۳	۸	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳	۹	۹	۷
آموزش مهارت‌های ورزش باستانی	۲	۴	۱۲	۴	۹	۵	۱۲	۱۱	۱۳	۱۲	۵
آموزش شطرنج	۱۰	۱۰	۸	۱۱	۶	۸	۳	۱	۱۱	۱۰	۱۰

از یافته‌های مهم و قابل توجه، اولویت بالای نیاز به آموزش کشتی و مهارتهای ورزش باستانی از دیدگاه متخصصان و معلمان برای دانش‌آموزان پسر دوره ابتدایی است؛ ضمناً از دیدگاه دانش‌آموزان، آموزش شطرنج برای دوره راهنمایی و ابتدایی در اولویت بالا قرار گرفته است. به طور کلی، پس از رشته‌های پایه و اصلی، آموزش رشته‌های تیمی مانند والیبال، فوتبال و بسکتبال نسبت به رشته‌های انفرادی از اولویت بالا برخوردارند. میان میانگین رتبه اکثر نیازهای مهارتی در دوره ابتدایی و راهنمایی تفاوت معنادار وجود دارد ($P \leq 0/05$)؛ در

صورتی که این تفاوت نظر در دوره دبیرستان کمتر است. به عبارت دیگر، نیازهای مهارتی و ورزشی دانش‌آموزان ابتدایی و راهنمایی بسیار متنوع و متغیر است و توافق نظر بسیار کمتری در این زمینه وجود دارد.

بررسی اولویت نیازهای شناختی نشان می‌دهد که آشنایی با مبانی علوم زیستی تربیت بدنی از دیدگاه آزمودنیهای تحقیق و برای هر سه دوره تحصیلی در اولویت بالاتر و مبانی علوم انسانی در اولویت پایین‌تر قرار گرفته است (جدول ۳).

جدول شماره ۳. اولویت نیازهای شناختی دانش‌آموزان در درس تربیت بدنی و ورزش از دیدگاه آزمودنی‌ها

به تفکیک هر دوره تحصیلی

نیاز	متخصصان			معلمان			دانش‌آموزان			والدین		
	ابتدایی	راهنمایی	متوسطه	ابتدایی	راهنمایی	متوسطه	ابتدایی	راهنمایی	متوسطه	ابتدایی	راهنمایی	متوسطه
اصول حفظ وضعیت بدنی	۱	۲	۲	۱	۱	۱	۳	۱	۳	۱	۱	۱
آناتومی و فیزیولوژی انسان	۳	۵	۳	۳	۴	۳	۲	۲	۲	۳	۳	۳
بهداشت و سلامت جسمانی	۲	۱	۱	۲	۲	۴	۱	۳	۵	۲	۲	۲
بهداشت و تغذیه ورزش	۵	۴	۵	۴	۳	۷	۵	۵	۳	۹	۴	۶
اصول تمرین آمادگی جسمانی	۷	۳	۴	۵	۶	۵	۷	۶	۴	۴	۶	۴
تاریخ ورزش	۸	۱۲	۸	۶	۷	۶	۴	۴	۶	۴	۵	۵
تربیت و اخلاق ورزشی	۱۰	۹	۱۱	۷	۸	۲	۸	۸	۹	۶	۹	۷
اصول ایمنی و ورزش درمانی	۱۱	۸	۹	۸	۵	۸	۱۰	۱۲	۱۱	۱۱	۱۱	۱۰
اصول حرکت شناسی و بیومکانیک	۸	۶	۶	۸	۹	۹	۹	۱۲	۸	۱۱	۱۵	۱۵
اصول یادگیری و تمرین مهارت	۹	۱۰	۷	۱۳	۱۴	۱۰	۶	۹	۷	۵	۷	۸
مقررات و قوانین ورزشی	۷	۱۳	۱۰	۱۲	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱	۱۳	۱۰	۱۲	۱۱
مدیریت و سازمان‌های ورزشی	۱۵	۴	۱۲	۱۳	۱۰	۱۴	۱۵	۹	۱۲	۱۴	۱۴	۱۳
سیاست و اقتصاد ورزش	۱۴	۶	۱۴	۱۰	۹	۱۲	۱۲	۱۳	۱۰	۸	۸	۱۲
روان شناسی ورزش	۱۱	۱۱	۱۳	۱۱	۱۴	۱۳	۱۳	۱۳	۱۴	۱۲	۹	۹
مسائل اجتماعی و فرهنگی ورزش	۱۳	۱۴	۱۵	۱۵	۱۲	۱۵	۱۴	۱۱	۱۵	۱۳	۱۳	۱۴

البته اولویت برخی از نیازهای آموزشی متغیر است. مثلاً نیاز به آموزش اخلاق ورزشی از دیدگاه معلمان برای دانش‌آموزان دوره متوسطه در اولویت دوم، یا نیاز به آموزش تشکیلات و سازمانهای ورزشی و همچنین مباحث سیاسی و اقتصادی ورزش از دیدگاه متخصصان برای دوره راهنمایی در اولویت چهارم و ششم قرار دارد. به طور کلی، نتایج نشان می‌دهد که نیازهای شناختی دانش‌آموزان هر سه دوره تحصیلی از دیدگاه آزمودنیهای تحقیق باید با بهره‌گیری از مبانی علوم زیستی برآورده شود.

بررسی اولویت نیازهای عاطفی - اجتماعی دانش‌آموزان در هر سه دوره تحصیلی نشان می‌دهد که توافق نظر بیشتری در اولویت نیازها وجود دارد. بر اساس اطلاعات جدول ۴ سرگرمی و لذت بردن از کلاس، تصور بدنی متناسب و آماده، داشتن ظاهری شاداب از نخستین نیازهای عاطفی دانش‌آموزان است و پس از آن نیز به آموزش مهارت‌های ورزشی و شرکت در مسابقات ورزشی برای پاسخگویی در تیم مدرسه، پیشرفت ورزش و کسب موفقیت در اولویت آخر قرار گرفته است. به عبارت دیگر بر خلاف نیازهای جسمانی و مهارتی، در تعداد کمتری از نیازهای شناختی و عاطفی میان دیدگاه آزمودنیها در هر دوره تحصیلی تفاوت معنادار وجود دارد ($P \leq 0/05$).

جدول شماره ۴. اولویت نیازهای عاطفی - اجتماعی دانش‌آموزان در درس تربیت بدنی و ورزش از دیدگاه آزمودنی‌ها به تفکیک هر دوره تحصیلی

نیاز	متخصصان			معلمان			دانش‌آموزان			والدین	
	ابتدایی	راهنمایی	متوسطه	ابتدایی	راهنمایی	متوسطه	ابتدایی	راهنمایی	متوسطه	ابتدایی	راهنمایی
بدن متناسب و آماده	۱	۱	۱	۲	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
ظاهر شاداب و سالم	۳	۲	۲	۳	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲
سرگرمی و لذت بردن	۲	۳	۴	۱	۳	۴	۳	۳	۴	۴	۴
یادگیری مهارت‌های ورزشی	۵	۴	۳	۵	۴	۳	۴	۴	۳	۳	۳
شرکت در مسابقات ورزشی	۶	۶	۷	۶	۵	۶	۵	۵	۶	۵	۵
رفع خستگی	۴	۷	۶	۴	۷	۵	۶	۶	۵	۶	۶
بودن با دوستان	۷	۵	۸	۸	۶	۸	۸	۶	۸	۵	۷
کنجکاوی و ماجراجویی	۸	۹	۵	۹	۸	۷	۸	۸	۹	۹	۱۱
نمایش توانایی و مهارت	۹	۸	۱۲	۱۰	۹	۹	۹	۷	۱۱	۷	۹
آزاد و شاد بودن	۶	۱۱	۹	۷	۱۰	۱۰	۷	۱۰	۱۲	۸	۸
داشتن ارتباط بیشتر با افراد	۱۳	۱۰	۱۴	۱۱	۱۳	۱۴	۱۱	۱۰	۱۴	۱۳	۱۳
عضویت در تیم مدرسه	۱۰	۱۲	۱۱	۱۵	۱۱	۱۲	۱۱	۱۰	۱۴	۱۰	۱۲
تقلید و الگوبرداری از ورزشکاران	۱۲	۱۴	۱۰	۱۳	۱۲	۱۱	۱۲	۱۱	۱۴	۹	۱۰
پیشرفت در ورزش	۱۱	۱۳	۱۳	۱۴	۱۲	۱۵	۱۴	۱۳	۱۴	۱۵	۱۴
کسب موفقیت و پیروزی	۱۴	۱۵	۱۵	۱۲	۱۵	۱۳	۱۲	۱۴	۱۳	۱۴	۱۵

بحث و بررسی

کسب اطلاعات از نیازهای دانش‌آموزان، مبنای روان‌شناختی برنامه درسی است و بدون آن نمی‌توان محتوای درسی را پیشنهاد کرد (اورلیچ، ۲۰۰۲). البته در کشورهای گوناگون به نیازهای مهارتی - ورزشی دانش‌آموزان در درس تربیت بدنی توجه شده است؛ اما مشخص

نیست که این نیازها بر پایه نظرات کدام گروهها تعیین و تشخیص داده شده یا در چه فرآیندی بررسی گردیده‌اند.

یافته‌های این تحقیق با محتوای آموزشی درس تربیت بدنی اکثر کشورهای مورد بررسی مطابقت دارند؛ هر چند اولویت این نیازهای درسی در تحقیقات و کشورهای متفاوت یکسان نیست. شایان ذکر است که پژوهشگر موفق به گردآوری اطلاعات از محتوای آموزشی مربوط به سایر نیازهای مورد بررسی در این تحقیق و همچنین از محتوای آموزشی درس تربیت بدنی دوره راهنمایی و متوسطه نشده بدون تردید، اجرای یک طرح تحقیقی نیازسنجی در سطح ملی و نتیجه‌گیری از دیدگاه گروههای که از نظر دانش، تجربه و تخصص بسیار متفاوتند با دشواریهای بسیار رو به روست که این موضوع احتمال دارد بر فرآیند اجرا و نتایج تحقیق اثرگذار باشد.

امکانات و فضاهای آموزشی - ورزشی مدارس عاملی دیگر است که امکان دارد بر نتایج تحقیق اثر گذاشته باشد. شاید معلمان، نیازهای دانش‌آموزان را بر اساس شرایط و امکانات موجود مدارس یا دانش‌آموزان، نیازهای خود را بر اساس شرایط مطلوب و دلخواه یا محققان این نیازها را بر اساس مبانی نظری و حرفه‌ای اعلام کرده باشند. همچنین والدین نیز ممکن است در بیان نیازها تحت تأثیر علائق و تمایلات فرزندان خود قرار گرفته باشند.

به هر حال باید برای نیازسنجی درس تربیت بدنی از دیدگاه گروههای متفاوت بهره‌گیری می‌شد. به ویژه اینکه بر اساس الگوی سه بعدی نیازسنجی کافمن باید از نظرات معلمان، فراگیران و صاحب‌نظران آگاهی یافت، هر چند در نتیجه‌گیری نهایی می‌توان، از دیدگاه یک یا دو گروه بهره‌مند شد یا اینکه نتایج را از طریق گروهی از کارشناسان مورد بازبینی قرار داد. با این حال در میزان بهره‌گیری از دیدگاه گروهها، اختلاف نظر وجود دارد. بر اساس الگوهای گوناگون نیازسنجی، بهتر است که از ترکیب نظرات و دیدگاهها یا گروههای ویژه کارشناسی استفاده شود. البته دیدگاه متخصصان به دیدگاه معلمان و دیدگاه والدین به دیدگاه دانش‌آموزان نزدیک است و این موضوع شاید اهمیت ترکیب نظرات و دیدگاههای هر چهار گروه را برای وجود تفاوت نیازها کم‌رنگ سازد. بر اساس این یافته‌ها، می‌توان در مورد نیازهایی که میانگین رتبه آنها میان چهار گروه تفاوت معنادار را نشان نمی‌دهد، به عنوان توافق نظر میان دیدگاهها پذیرفت و میانگین رتبه یا اولویت نهایی کل گروهها را برای تدوین فعالیتهای متناسب برای

پاسخگویی به این نیازها در هر دوره پذیرفت. در مورد نیازهایی که میانگین رتبه آنها میان چهار گروه تفاوت معنادار را نشان می‌دهد، می‌توان از ترکیب میانگین رتبه همه آزمودنیها استفاده نمود.

متخصصان و معلمان در زمینه اولویت دادن نیازها به حرکات و مهارتهای ساده، بازیها و تمرینات آمادگی جسمانی برای سه دوره تحصیلی دارای دیدگاه کاملاً مشابه و یکسان هستند. به طوری که اولویت این نیازها در دوره ابتدایی به ترتیب مذکور است، اما در دوره راهنمایی و متوسطه، تمرینات آمادگی جسمانی در اولویت دوم قرار می‌گیرند. علاوه بر این در هر سه دوره بیشترین توافق نظر میان گروهها در زمینه اولویت دادن نیاز به حرکات و مهارتهای ساده است. بنابراین در هر سه دوره استفاده از تمرینات و حرکات کششی، نرمشهای سبک و ساده، تمرینات مربوط به حفظ وضعیت بدنی و حرکات خلاق و ابتکاری ضروری است. جالب این است که چنین حرکات و تمریناتی را می‌توان در برنامه ورزش صبحگاهی مدارس و در شروع کلاسهای تربیت بدنی گنجانند. همچنین افزایش اهمیت تمرینات مربوط به عوامل آمادگی جسمانی، در دوره متوسطه با وجود محدودیتهایی که در مدارس وجود دارد، اهمیت و حساسیت حفظ آمادگی جسمانی را برای دانش‌آموزان راهنمایی و متوسطه آشکار می‌سازد.

از دیدگاه گروهها بیشترین اختلاف نظر در مورد نیاز به مهارتهای بنیادی، ورزشهای پایه، ورزشهای انفرادی و ورزشهای تیمی در دوره ابتدایی وجود دارد و فقط دیدگاه والدین و دانش‌آموزان در این دوره به ترتیب مذکور و کاملاً نزدیک و مشابه همدیگر است. اولویت ورزشهای تیمی نسبت به ورزشهای انفرادی در دوره راهنمایی و متوسطه با توجه به نیازهای اجتماعی این گروه سنی (اولویت هدف اجتماعی در دوره راهنمایی و متوسطه) جالب است. به ویژه اینکه در دوره متوسطه باز هم اولویت ورزشهای تیمی افزایش می‌یابد و به رتبه دوم می‌رسد.

بیشترین اختلاف نظر در مورد رتبه نیازهای شناختی در دوره ابتدایی و راهنمایی وجود دارد. نکته قابل توجه این موضوع است که توافق نظر اکثر قریب به اتفاق گروههای مقایسه در مورد ترتیب اولویت این نیازها در دوره متوسطه با ارتقای اولویت هدف شناختی در دوره متوسطه نسبت به دو دوره دیگر همخوانی دارد و سازگار است. همچنین میزان توافق نظر بیشتر در مورد اولویت نیازهای شناختی مهارتی - ورزشی نشان می‌دهد که می‌توان این نیازها را با

سطوح دشواری آموزشی مناسب برای کلیه دوره‌های تحصیلی در نظر گرفت. البته احتمالاً اختلاف نظر بیشتر در مورد نیازهای جسمانی - حرکتی به تشابه این نیازها در پرسشنامه و تعداد رشته‌های ورزشی و تنوع علایق دانش‌آموز در نیازهای مهارتی - ورزشی مرتبط است. بیشترین توافق نظر میان دیدگاهها و دوره‌های تحصیلی در زمینه میانگین رتبه نیازهای عاطفی - اجتماعی و سپس نیازهای شناختی مشاهده شده است. از پنج نیاز عاطفی - اجتماعی نیز بیشترین توافق نظر در مورد رتبه نیاز به ابزار خود اعلام شده است. نکته قابل تعمق این موضوع است که کسب موفقیت و پیشرفت در ورزش در اولویت آخر قرار دارد، شاید عدم توسعه ورزش قهرمانی در مدارس یا توجه به سایر موضوعات آموزشی و میل رقابت و پیشرفت در سایر زمینه‌های درسی، این نیاز را کم‌رنگ کرده است.

نکته اساسی در تفسیر و کاربرد یافته‌های تحقیق این است که کارشناسان برنامه‌ریزی درسی و معلمان تربیت بدنی چگونه می‌توانند و می‌خواهند از این دیدگاه بهره بگیرند و فعالیتهای متناسب با نیازها را تدوین کنند و در یک دوره آزمایشی به اجرا بگذارند. پیشنهاد می‌گردد که در هر سه مقطع تحصیلی همراه با فعالیتهای درسی به نیازهای عاطفی - اجتماعی دانش‌آموز نیز توجه شود و کسب نشاط و سرگرمی از طریق آموزش مهارتها بیشتر از کسب موفقیت و پیروزی مبنای برنامه‌ریزی درس تربیت بدنی و ورزش قرار گیرد، زیرا ایجاد نگرش مثبت و عادت به تربیت بدنی و ورزش در دانش‌آموزان مهمترین هدف آموزشی در این درس محسوب می‌شود. در مورد نیازهای شناختی نیز معلمان باید فعالیت و عمل را با دانش تربیت بدنی ترکیب نمایند و مفاهیم ساده و کاربردی ورزش، به ویژه وضعیت بدنی و تندرستی را به آنها آموزش دهند. ضمناً در مورد نیازهای جسمانی و مهارتی (با وجود اختلاف نظر آزمودنیها) توجه به حرکات و مهارتهای پایه و ورزشهای تیمی ساده ضروری است. زیرا با توجه به شرایط آموزشی مدارس، دانش‌آموزان با فراگیری این مهارتها و رشته‌های ورزشی آمادگی لازم را برای رشد ورزشی پیدا می‌کنند، بنابراین معلمان می‌توانند به یاری ورزشهای تیمی نیازهای اجتماعی و عاطفی دانش‌آموزان را بهتر برآورده سازند.

منابع

- احسانی، محمد (۱۳۸۳). برنامه درس تربیت بدنی در مدارس انگلستان، نشریه زیور ورزش، اداره کل تربیت بدنی، معاونت تربیت بدنی و تندرستی، وزارت آموزش و پرورش، سال پنجم، شماره ۲۶، صفحه ۳۰.
- اسماعیلی، محمدرضا (۱۳۸۳). مطالعه تطبیقی برنامه درس تربیت بدنی دوره ابتدایی ایران با کشورهای منتخب جهان و ارائه الگو، رساله دوره دکتری، مدیریت تربیت بدنی و ورزش، دانشکده تربیت بدنی دانشگاه تربیت معلم تهران.
- بازرگان، عباس (۱۳۸۰). ارزشیابی آموزشی، تهران: انتشارات سمت، چاپ اول.
- بنار، نوشین (۱۳۸۱). بررسی هدف دانش‌آموزان از فعالیت در کلاسهای تربیت بدنی مدارس راهنمایی و دبیرستان رشت. پایان‌نامه دوره کارشناسی ارشد، دانشگاه گیلان.
- پویان فرد، علیرضا؛ معینی، سید هاشم (۱۳۷۱). راهنمای تدریس تربیت بدنی در مدارس متوسطه، اداره کل تربیت بدنی، وزارت آموزش و پرورش، چاپ اول.
- ذکایی، محمود؛ بخردی، محمد؛ عابد نظری، حسین (۱۳۸۰). برنامه ریزی و روش تدریس تربیت بدنی، آموزش فراگیر معلمان تربیت بدنی، دوره متوسطه، آموزش و پرورش.
- رحیمی، اسکندری (۱۳۷۴). تربیت بدنی در مدارس، شیراز: انتشارات دانشگاه شیراز، چاپ اول.
- رضائی‌نژاد، رحیم (۱۳۸۲). نیازسنجی درس تربیت بدنی در مدارس، طرح پژوهشی، پژوهشکده تربیت بدنی، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
- رضائی‌نژاد، رحیم (۱۳۸۶). تربیت بدنی در مدارس، تهران: انتشارات سمت، چاپ سوم.
- سایت دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی (www.Iranculture.org).
- سایت معاونت تربیت بدنی و تندرستی وزارت آموزش و پرورش. www.neshat.org
- طالب‌زاده نوبریان، محسن؛ فتحی و اجارگاه، کوروش (۱۳۸۱). مباحث تخصصی برنامه‌ریزی درسی، تهران: انتشارات آبیژ، چاپ اول.
- علم، شهرام (۱۳۸۱). بررسی عوامل موثر در افزایش کارایی درس تربیت بدنی از دیدگاه مدیران مدارس و معلمان تربیت بدنی شهر اهواز، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت مدرس.
- فتحی و اجارگاه، کوروش (۱۳۸۱). نیازسنجی آموزشی (الگوها و فنون). تهران: انتشارات آبیژ، چاپ اول.
- لوی، الف (۱۳۷۳). برنامه‌ریزی درسی مدارس، ترجمه دکتر فریده مشایخ، تهران: انتشارات مدرسه، چاپ هشتم.
- مظلومی سادات، طاهره و همکاران (۱۳۷۵). بررسی مشکلات، نارساییها، تنگناها و نیازسنجی تربیت بدنی مدارس ابتدایی دخترانه به منظور ارائه یک برنامه جامع و کاربردی، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران.
- Butterfield, Stephen A; Brown Bruce R & Perrone Jill (1991). Student- Athletes perception of right school sports participation, *physical educator*, fall, 123-118.

- Hill Grant M; & Hansen Gary F (1987) Sport specialization in High school: A complex issue. *Physical Educators*, Early winter, 422-426.
- I ccsd student Goals & standards. www. Iowa- city. K12. ia. Us.
- Indiana standards. (2000). *Physical Education*, Grader 1-9, www. Yahoo. Com/Education.
- Lidor, R. (2000). On becoming a teacher – learner: instructional applications of an integrated approach, *physical educator*, 7 (1), 14-22.
- Minaesota Department of Education (2004). *National PE stuandards. Health & PE, Division of Academic standards*: www.mycarrplan. Org.
- National standards for physical education in Maryland* available, www. Education. Com.
- Newjersy comprehensive health education & physical education, www. State. Nj.
- Nikolay, Pauli (2003). *Wisconsin's model academic standards for physical education state superintendent Wisconsin*, department of public instructon available, www.dpi.state.wi.us
- Orlich, tracy w.(2002). Assessing Fundamental motor skills in the elementary school setting (Issues & solutions). *Joperd*, 73 (7), 26-28.
- Pellett Tracy L; & et al. (2001). *An analysis of Taiwanese female senior highy scools student attitudes toward PE*. Rqes. March supplement, A-76.
- Quaterman, Jerome; Hrris, coeraldine & chew, M Rose (1996), African Amerhcan students perceptions of the values badic PE activity programs at historhically black colleges and univeasities. *J. TPE*, 15 (2), 188-204.
- Siedntop, Daryl (2002). Sport Education.; A Retorspective. *J. TPE*, vol 21 (4), 409-418.
- Soumi, Jounne; collier, Doiglas; Doiglas; & Brown, lou (2003), Factors Affecting the social experiences of students in Elementary physical education classes, *J TPE*. 22, 186-202.
- Stewart, J. Michael & Green, R. sonia (1987). Parental attitudes toward physical Education, *physical educators*, Fall, 44 (3), 344-348.
- Texas essential knowledge & skills for PE. (1998). W. tea. Stae. Tx. Us. available www.eduref.org